

PĂSĂRI INELATE CAPTURATE PE TERITORIUL JUDEȚULUI SATU MARE ÎNTRE ANII 1972 – 2002

Lóránd Fazekas

În ultimii 30 de ani în județul Satu Mare au fost capturate 5 specii de păsări - 6 indivizi - inelate în străinătate. Dintre acestea două aparțin la Ordinea Ciconiiformes, trei la Ordinea Falconiformes și unul la Strigiformes. În ordinea anilor capturării acestea sunt următoarele:

Pandion haliaëtus L. (uligan pescar)

La data de 8.10.1972. la est de Carei în hotarul comunei Petrești (47°37' N, 22°22' E) a fost colectat un exemplar femel din această specie. Pasărea purta pe piciorul stâng un inel cu inscripția RIJKSMUSEUM STOCKHOLM 92 (1), pasărea fiind inelată în Suedia. Pasărea era mult slăbită și fiindcă a fost observat inelul, cei care au capturat-o au dus pasărea la muzeul orășănesc, unde după câteva zile s-a stins din viață și așa a fost naturalizată. Acum ea se găsește în colecția muzeului orășănesc.

În ultimii 30 de ani în Bazinul Carpatic, de exemplu, au fost capturate și alte exemplare inelate din această specie: la data de 23.02.1975. în hotarul satului Makád (Ungaria), un exemplar suedez (6), la data de 13.09.1980. la Dunaföldvár a fost capturat tot un exemplar suedez (7) și la 20.04.1983. la Pécs iar un exemplar inelat din Finlanda (2). Aceste date concrete dovedesc că în perioada migrației apar regulat câteva exemplare, mai ales din cele singuratic, în Bazinul Carpatic.

În Câmpia Tisei a fost observat un exemplar la Ateaș din Bihor (4). Între anii 1982 – 1985 în martie-aprilie și în septembrie-octombrie au apărut 1-3 exemplare la ferma piscicolă Sacoșu Turcesc județul Timiș (5). În județul Satu Mare prezența speciei a fost sesizată de trei ori de către autori: 3.10.1986, 18.06.1994, 15.04.1995, câte un exemplar la eleșteele de la Bercu.

***Tyto alba guttata* C.L. Brehm (strigă)**

La data de 20.02.1987. un exemplar a fost găsit accidentat la Satu Mare (47°47' N, 22°52' E). Pasărea a purtat un inel pe piciorul drept. După o săptămână de îngrijire ea a pierit și așa după naturalizare a fost așezată într-o colecție particulară. Striga a fost inelată în Ungaria și inelul purta următoarea inscripție:

BUDAPEST HUNGARIA ORNITOLOGIA 413580

***Ciconia ciconia* L. (barză albă)**

Un stupar din Carei în data de 28.08.1995., deplasându-se la stupul său dintre comuna Moftinu Mic și satul Sânmiclăuș, (47°41' N, 22°56' E), sub o linie de înaltă tensiune a zărit o barză albă accidentată mortal. Când a mers mai aproape a observat că pe piciorul stâng barza este însemnată cu un inel. I-a venit ideea de a tăia tarsul și a duce acasă, anunțându-l pe ziaristul orașului care mi-a transmis mie vestea. Așa că după câteva zile piciorul inelat a ajuns în colecția mea. Din textul inelului reiese că pasărea a fost inelată în Polonia.

Inscripția inelului:

POLAND GDANSK STACJA ORNITOLOGICZNA BN 1840

***Ciconia ciconia* L. (barză albă)**

La data de 23.08.1998. pe pășunea comunei Livada (47°52' N, 23°07' E) în apropierea pădurii comunei a popsit un stol de berze, care a cuprins aproximativ 200 de exemplare. Apropiindu-se o furtună păsările s-au adăpostit în copacii din pădure. Patru indivizi au fost loviți de o linie de înaltă tensiune. Dintre aceștia doi au fost numai șocați și după un anumit timp și-au revenit, iar doi s-au accidentat mortal. Observatorul Ieromos István văzând că una este însemnată pe picior cu un inel, a luat jos inelul care la sfârșit a ajuns la mine. Și această pasăre a fost inelată în Polonia.

Inscripția inelului este gravată pe două rânduri:

POLAND VHO 987

VHO 987 GDANSK

Aquila heliaca (Sav.) (acvilă de câmp)

La nord-est de Carei la hotarul comunei Căpleni (47°42' N, 22°30' E) la data de 20.09.1998. a fost capturată o acvilă slăbită care a purtat un inel. Găditorul Mák István a dus pasărea acasă și împreună cu familia a început întărirea fizică a acestei păsări dar nici după două săptămâni ea nu a fost capabilă de zbor. De aceea am dus-o la Satu Mare și doctorul. veterinar Tivadar Csaba a luat-o în tratament. Așa că la 12.10.1998. la marginea pădurii Noroieni – Satu Mare i-am redat libertatea.

Inscripția inelului:

HUNGARIA BUDAPEST MADÁRTANI INTÉZET 608721.

Inelul a fost lăsat pe tarsul acvilei. După informația primită ulterior de la Institutul Ornitologic Ungar acvila era inelată în munții Zemplén, în vara anului 1998.

Buteo buteo L. (șoricar comun)

La hotarul satului Gelu, comuna Terebești (47°42' N, 22°37' E) la data de 31.01.1999. câinii au prins o pasăre răpitoare, un șoricar slăbit, care a purtat două inele. Printr-o cunoștință, după trei zile au adus pasărea la mine și împreună cu un vecin interesat de protecția naturii am început hrănirea sistematică. După 25 de zile la 28.02. la hotarul orașului Satu Mare am început eliberarea dar mai mult de 50-60 de metri ea nu a putut zbura. De aceea, am reluat tratamentul și după o săptămână am încercat din nou eliberarea, dar fără rezultat. Atunci de comun acord cu ceilalți am oferit pasărea Grădinii Zoologice Baia Mare unde a fost primită cu plăcere. Așa am fost asigurați că rămâne în viață, în care nu am greșit fiindcă atunci când în luna iulie am vizitat Grădina Zoologică, șoricarul împreună cu un alt individ s-a odihnit liniștit pe crengile volierului. Această formă de rezolvare a soartei șoricarului era recunoscută și de către inelatorii din Estonia. Este o raritate că pe aceeași pasăre să fie două inele, aparținând la două țări: în Estonia au marcat pe piciorul stâng și în Belorusia pe piciorul drept. În Belorusia a fost inelat la data de 7.09.1998 în regiunea Vitebsk (54°58' N, 29°12' E) de către Syahey Usov.

Inscripțiile inelelor:

1. ESTONIA MATSALU
L. 27951
2. DA 02129
INST ZOOLOGY
MINSK BELARUS

Toate datele inelelor prezentate mai sus au fost transmise la Institutul Ornitologic Român și pentru centrele inelare respective, care au mulțumit pentru transmiterea datelor.

BIBLIOGRAFIE

1. HAMVAS, F., KARÁCSONYI, C., *Păsări oaspeți de iarnă și de pasaj cu areal nordic și carpatin, observate în zona Careiului*, Nymphaea, Culegere de studii și materiale, Oradea, 1975, pag. 264.
2. HARASZTHY, L., SCHMIDT, E., *Külföldi gyűrűs madarak kézrekerülései*, XXXVII. gyűrűzési jelentés, Aquila, 1983, pag. 152.
3. JÁNOSSY, D., JÁNOSSY, L., *Az 1974. évi őszi madármozgás Biharugra környékén*, Aquila, 1974, pag. 264.
4. KOVÁTS, L., *Obsevații avifaunistice în zona Crișurilor între anii 1966-69*, Caiet de cominicări, Muzeul Țării Crișurilor, Oradea, 1970, pag. 8.
5. NEUMANN, E., *Ornitofauna fermei piscicole Sacoșu Turcesc, județul Timiș*, Analele Banatului, Științele Naturii 3. Timișoara, 1997, pag. 91-108.
6. SCHMIDT, E., *Külföldi gyűrűs madarak kézrekerülései*, XXVII. gyűrűzési jelentés, Aquila, 1977, pag. 94.
7. SCHMIDT, E., *Külföldi gyűrűs madarak kézrekerülései*, XXXV. gyűrűzési jelentés, Aquila, 1983, pag. 152.

RINGED BIRDS CAPTURED IN SATU MARE DISTRICT BETWEEN 1972-2002

Abstract

In the last 30 years in Satu Mare district there have been captured 5 species of birds – six birds – were ringed abroad.

Here is a list of these species:

The name of the birds	The country it was ringed	The place it was captured	The date it was captured
<i>Pandion haliaëtus</i>	Sweden	Petrești	8.08.1972
<i>Tyto alba</i>	Hungary	Satu Mare	20.02.1987
<i>Ciconia ciconia</i>	Poland	Moftinu Mic	28.08.1995
<i>Ciconia ciconia</i>	Poland	Livada	23.08.1998
<i>Aquila heliaca</i>	Hungary	Căpleni	20.09.1998
<i>Buteo buteo</i>	Estonia/Belarus	Gelu	31.01.1999

The dates when these species have been captured were sent to the Romanian Ornithological Institute.

Fig. 1. *Aquila heliaca* (Sav.) (acvilă de câmp)
Foto: Lóránd Fazekas

Fig. 2. *Buteo buteo* L. (șorecar comun)
Foto: Lóránd Fazekas

STÂRC CENUȘIU